

Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborně všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 11. 12. 2012

Dne 11. 12. 2012 se od 9.30 hodin uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále jen „KD“) pro krajské úřady k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra (dále jen „OVS“).

KD se za Ministerstvo vnitra aktivně zúčastnili: JUDr. Myron Zajonc, Mgr. Romana Bezděková, Mgr. Jan Strakoš, Mgr. Zuzana Šrámková a Mgr. Petra Siekliková z OVS a dále Mgr. Ivan Tobek z odboru legislativy a koordinace předpisů (dále jen „OLG“). KD se dále zúčastnil Mgr. Jan Potměšil z odboru bezpečnostní politiky (dále jen „OBP“).

Úvodem byli přivítáni všichni přítomní a poté bylo předáno slovo Mgr. Janu Potměšilovi.

I. Prezentace OBP k problematice práva shromažďovacího

Zástupce OBP Mgr. Potměšil připomněl, že na Ministerstvu vnitra došlo ke změně gesce nad zákonem č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ShrZ“). Budou-li krajské úřady řešit nějaké otázky související se zmiňovanou problematikou, napříště se mají obracet buď přímo na něj (tel. 974 832 518, jan.potmesil@mvcr.cz), na JUDr. Kateřinu Jamborovou (tel. 974 833 176, katerina.jamborova@mvcr.cz) nebo na sekretariát OBP – pí. Kristýnu Taušovou (tel. 974 832 282, obp@mvcr.cz).

Dále Mgr. Potměšil seznámil účastníky KD s tím, že se v současné době provádí analýza ShrZ a zvažuje se novelizace ShrZ reagující na nejčastější problémy z praxe. V tomto směru ujistil krajské úřady, že budou včas informovány o dalším postupu a případné návrhy na novelizaci zákona jim budou zaslány k připomínkám. Zároveň Mgr. Potměšil uvedl, že OBP žádá o aktualizaci údajů o krajských koordinátorech ke ShrZ (nyní obsažených na str. 60 – 62 Manuálu pro obce k zákonu o právu shromažďovacím, viz <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-manual-pro-obce-k-zakonu-o-pravu-shromazdovacim.aspx>); resp. pokud došlo ke změnám, uvedl, že by krajské úřady měly sdělit nové kontaktní údaje do konce roku 2012 na e-mailovou adresu JUDr. Jamborové (na nové kontakty koordinátorů budou zasílána stanoviska, judikatura a případné novelizační návrhy).

Dále Mgr. Potměšil seznámil účastníky KD s novým stanoviskem OBP týkajícím se konání shromáždění na pozemních komunikacích (viz Příloha č. 1 k tomuto zápisu). Toto stanovisko se týká:

- a) pochodu po pozemních komunikacích, které jsou zásadně možné jako forma obecného užívání pozemní komunikace, kdy není třeba povolení ke zvláštnímu užívání pozemní komunikace ani souhlasu vlastníka;
- b) alegorických vozů, kdy přítomnost doprovodných vozidel je možná v režimu obecného užívání pozemní komunikace, při respektování všech předpisů – pro výjimky typu vjezd do pěší zóny je však třeba obstarat povolení;
- c) blokad pozemních komunikací, kde lze přistoupit k zákazu shromáždění jen velmi výjimečně, přiměřenost zákazu musí být dostatečně odůvodněna a přednost má dohoda na jiném místě nebo čase konání shromáždění.

Mgr. Potměšil upozornil účastníky KD také na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 30. 10. 2012, č. j.: 2 As 104/2012 – 35 (viz Příloha č. 2 k tomuto zápisu), jímž soud aproboval rozpuštění shromáždění sdružení Stop Genocidě, v jehož rámci byly vystavovány odpudivé obrazy, jímž byly vystaveny i děti nízkého věku, a to z důvodu porušování zákonných či ústavních práv jiných osob a z důvodu hrubé neslušnosti (§ 10 odst. 1 písm. b) a c) ShrZ).

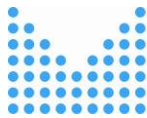
II. Stanoviska MV (řešená témata)

a) Shrnutí k problematice ukládání povinnosti nahradit náklady řízení policistům v případě zastavení řízení o návrhovém přestupku podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) a j) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „PřesZ“)

Mgr. Bezděková z OVS informovala účastníky KD o tom, že se na Ministerstvo vnitra obrátilo Krajské ředitelství Policie Jihočeského kraje, odbor služby pořádkové policie, s dotazem na postup správních orgánů v případě zastavení řízení o přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) a j) PřesZ a s tím související ukládání povinnosti náhrady nákladů řízení navrhovateli, jímž je policista. Ze strany Krajského ředitelství Policie Jihočeského kraje byl vznesen dotaz, zda je možné v těchto případech postupovat v souladu s § 79 odst. 3 PřesZ a od uložení povinnosti náhrady nákladů řízení upustit. Závěrem Krajské ředitelství Policie Jihočeského vzneslo požadavek na „usměrnění“ příslušných správních orgánů při ukládání povinnosti nahradit náklady řízení policistům jakožto navrhovatelům v případě zastavení řízení o přestupku.

Na tomto místě Mgr. Bezděková poděkovala účastníkům KD za součinnost při řešení zmiňovaného problému (předmětný dotaz byl zaslán krajským úřadům k zaujetí názoru) a sdělila, že na základě obdržených reakcí, dospělo Ministerstvo vnitra k následujícím závěrům.

Vyjádření krajských úřadů vyznívá v tom duchu, že policista může být uražen na cti jako jakákoliv jiná fyzická osoba, avšak vzhledem k výkonu své funkce by měl být vůči možným urážkám odolnější a umět vyhodnotit situaci jako profesionál. Není tedy důvod nahlížet na policisty jinak než na jakéhokoli jiného navrhovatele

a automaticky v jeho případě upustit od uložení povinnosti nahradit náklady řízení. Zdůrazněno bylo také výhodnější postavení policisty jakožto navrhovatele, neboť policisté většinou zasahují ve složení minimálně dvou osob a také disponují např. kamerou, na kterou mohou incident zaznamenat. Samozřejmě i v případě policistů je možný postup podle § 79 odst. 3 PřesZ, avšak vždy je třeba zkoumat podmínky pro snížení nákladů řízení či upuštění od jejich placení v každém jednotlivém případě. Některé obce s rozšířenou působností v souvislosti s výše uvedeným vyjádřily obavu, že by v případě snížení či upuštění od povinnosti hradit náklady řízení uložené policistům mohly být správní orgány zahlceny návrhy na projednání přestupků dle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ. Některé obce s rozšířenou působností také poukazovaly na to, že v případě upuštění od povinnosti platit náklady řízení u policistů by se mohli „řadoví“ občané cítit diskriminováni, neboť by jako navrhovatelé neměli stejnou výhodu jako policisté. Zazněly ovšem i názory, že je na místě zachovat policistům jakousi podporu u orgánů veřejné moci, neboť jsou vystaveni větší frekvenci útoků než běžný občan, a v případě zastavení řízení o návrhovém přestupku, tedy v jejich případě snížit či upustit od uložení povinnosti hradit náklady řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele. Postupovat stejným způsobem by se podle názorů některých obcí s rozšířenou působností mělo i v případě strážníků obecní (městské) policie, hasičů, záchranářů a úředníků ve veřejné správě.

Mgr. Bezděková dále uvedla, že právní řád České republiky nezná pojem „urážka úřední osoby (dříve veřejný činitel)“, taková ochrana veřejnému činiteli byla poskytována tehdejšími trestními zákony č. 140/1961 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 1997. V současné době není ochrana úřední osoby ve smyslu možné urážky na cti v zákoně upravena. Ministerstvo vnitra je toho názoru a ztotožňuje se tak s většinou názorů krajských úřadů, že nelze automaticky policistům, kteří podají návrh na projednání přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ v případě zastavení řízení podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) a j) PřesZ snižovat náklady řízení, resp. zcela upustit od uložení povinnosti hradit náklady řízení, jen proto, že jsou policisté a při výkonu své funkce musí ve zvýšené míře čelit mnohdy nevybíravým slovním „útokům“ občanů. Právě naopak policista by měl postupovat jako profesionál a měl by být vůči takovým jednáním odolnější než běžný občan, a to právě z důvodu výkonu takového povolání. Policista by měl také umět lépe posoudit v jakém případě podat návrh na projednání přestupku urážky na cti (urážen na cti se může cítit jako jakákoliv jiná fyzická osoba a nikoliv jako úřední osoba - policista) a v jakém nikoli, a to právě i s ohledem na možnost uložení povinnosti hradit náklady řízení v případě zastavení řízení o návrhovém přestupku. Takový názor je podle mínění Ministerstva vnitra v souladu s judikaturou soudů, zejména s již dříve na KD uváděnými rozsudky NSS č. j: 5 As 76/2009 ze dne 23. 4. 2010 a č. j: 2 As 35/2010 ze dne 1. 6. 2010. Lze tedy uzavřít, že v případě zastavení řízení u návrhového přestupku podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) a j) PřesZ, kdy navrhovatelem je policista, je třeba postupovat tak, jako v každém jiném případě a individuálně posoudit, zda jsou dány podmínky pro postup dle § 79 odst. 3 PřesZ či nikoliv.

b) Lze v rámci řízení o přestupku podle § 47 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích využít k odhalení původce „černé skládky“ fotografií z tzv. „fotopastí“ jako zákonným způsobem získaný důkaz?

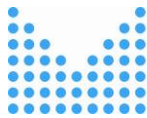
Dále bylo předáno slovo Mgr. Sieklikové z OVS, která účastníkům KD sdělila, že Ministerstvo vnitra obdrželo mj. dotaz Krajského úřadu Plzeňského kraje vztahující se k přípustnosti fotografií z tzv. „fotopastí“ jako důkazu pro odhalení původce černé skládky. Ministerstvo vnitra k této otázce uvádí následující.

Ochranu osobnosti obecně zakotvuje § 11 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), který v § 12 stanoví, že písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby nebo jejích projevů osobní povahy směřjí být pořízeny nebo použity jen s jejím svolením. Občanský zákoník ale zároveň také připouští výjimky, z nichž jedna zahrnuje situaci, kdy se písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky nebo obrazové a zvukové záznamy použijí k úředním účelům na základě zákona. Jedná se o tzv. zákonné licence (úřední licence), kdy i tyto však musí být užity přiměřeným způsobem, tzn. i v případě úřední licence se posuzuje společenský zájem vs. ochrana osobnosti.

Podle Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) je „fotopast“ druhem kamerového systému¹, na jejíž použití se vztahuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“) v celém svém rozsahu, neboť tzv. „fotopastí“ jsou provozovatelem zřizovány za účelem jejich využití jako nástroje pro zabezpečení objektů, resp. obecně k ochraně majetku před škodou způsobenou jinými osobami, tudíž jde o zcela záměrné zpracovávání osobních údajů, kdy vedle kamerového sledování je prováděn záznam pořizovaných záběrů, nebo jsou v záznamovém zařízení uchovávány informace a zároveň účelem pořizovaných záznamů, případně vybraných informací, je jejich využití k identifikaci fyzických osob v souvislosti s určitým jednáním (viz stanovisko ÚOOÚ č. 1/2006 „Provozování kamerového systému z hlediska zákona o ochraně osobních údajů“ – dostupné z webové stránky www.uoou.cz).

V této souvislosti lze zmínit povinnosti při instalaci „fotopastí“ v souvislosti se zákonem o ochraně osobních údajů. ÚOOÚ ve svém vyjádření ze dne 4. 7. 2012 na téma „Fotopasti a ochrana osobních údajů“ uvedl, že ten, kdo se rozhodne provozovat takové zařízení, musí respektovat základní principy ochrany soukromí a osobní údaje může zpracovávat jen za podmínek, které zákon stanoví, zejména všech povinností týkajících se zabezpečení uchovávaných informací podle § 13 citovaného zákona. Mezi povinnosti správce „fotopastí“ (kamerového systému) bude,

¹ „Jedná se o bezdrátové kamerové zařízení, které je umístěno v zájmovém rizikovém prostoru, a které je aktivováno v případě pohybu ve sledované zóně, on-line je propojeno s kamerovým systémem a do jeho střediska vysílá sérii fotografií zaznamenávající způsobený pohyb, tj. narušitele či přestupce; Policie České republiky ihned koordinuje hlídky, které zamezí páčání protiprávní činnosti nebo zajistí jejího pachatele; obraz je také zachycen do interní paměti fotopasti, kde je možné jej stáhnout a pracovat s ním dále v důkazním řízení“ – viz www.mvcr.cz.

dle názoru Ministerstva vnitra, patřit zejména zajištění, aby kamerové sledování („fotopastí“) nadměrně nezasahovaly do soukromí, aby fotografie pořízené z tzv. „fotopastí“ byly použity výhradně v případě, kde sledovaného účelu nelze účinně dosáhnout jiným způsobem. Dále bude správce „fotopastí“ povinen předem jednoznačně stanovit účel pořizování záznamů (fotografií), který musí korespondovat s právem chráněnými zájmy, rovněž je třeba stanovit lhůtu pro uchovávání záznamů (fotografií), zajistit ochranu snímacích zařízení, přenosových cest a datových nosičů, na nichž jsou uloženy záznamy (fotografie), před neoprávněným nebo nahodilým přístupem, změnou, zničením či ztrátou nebo jiným neoprávněným zpracováním. O užití „fotopastí“ musí být subjekt vhodným způsobem informován.

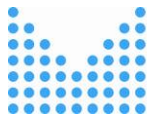
Dle názoru Ministerstva vnitra fotografie pořízené prostřednictvím kamerového systému z míst veřejně přístupných mohou být jako důkazy použity pro účely odhalování původců černých skládek, avšak jen tehdy budou-li osobní údaje zpracovány subjektem, který je k tomu ze zákona zmocněn (viz § 24b odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů; viz § 62 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PČR“). V takovém případě získání i použití fotografií nebude nezákonným zásahem do osobnostních práv zachycené osoby (viz stanovisko ÚOOÚ č. 9/2012 „K možnosti obcí provozovat kamerový systém se záznamem na veřejných prostranstvích“ – dostupné z webové stránky www.uoou.cz).

c) Je omluva z ústního jednání v rámci řízení o přestupku podáním ve smyslu § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“) nebo se jedná o specifický procesní úkon?

Mgr. Strakoš z OVS sdělil účastníkům KD, že Ministerstvo vnitra obdrželo dotaz Krajského úřadu Libereckého kraje, zda je „omluva z ústního jednání v přestupkovém řízení“ podáním ve smyslu § 37 SŘ nebo zda se jedná o „specifický procesní úkon“, jak Ministerstvo vnitra deklarovalo na KD dne 9. 6. 2009. Tedy dotaz zněl, zda původní stanovisko Ministerstva vnitra i nadále trvá, když zazněl názor, že omluva dle § 59 SŘ je podáním ve smyslu § 37 SŘ, a že proto má mít formu a náležitosti, jaké jsou stanovené v tomto ustanovení.

OVS se s tímto názorem obecně ztotožňuje, avšak jen co do konstatování k omluvě z klasického správního řízení, nikoliv k omluvě z ústního jednání v řízení o přestupcích. Zde nadále OVS setrvává na svém původním právním názoru, tedy že omluva v přestupkovém řízení je „specifickým“ procesním úkonem, že není klasickým podáním ve smyslu § 37 SŘ, byť nepochybně musí splňovat základní předpoklady stanovené v § 37 odst. 2 SŘ (tzn., musí být z omluvy patrné, kdo ji činí, které věci se týká, co se eventuálně navrhuje; jinými slovy, musí být srozumitelná pro konečného příjemce, tj. pro příslušný správní orgán, který vede řízení).

Je si třeba uvědomit, že ústní jednání v přestupkovém řízení je specialitou přestupkového řízení (oproti obecné úpravě správního řízení podle SŘ, které je povětšinou písemné – *ústní jednání se nařizuje jen v případech, kdy to předepisuje*

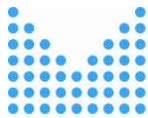
zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné), a že omluva z tohoto jednání může ve svém důsledku postihnout zjištěný skutkový stav věci; tzn., pokud ji přestupkový orgán posoudí špatně, tato okolnost způsobí takovou vadu řízení, která má za následek nezákonnost rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2009, č. j.: 7 As 9/2009 – 66).

Ustanovení § 74 odst. 1 PřesZ nerozlišuje, jakým způsobem bude v řízení rozhodnuto, ale stanoví, že je ze zákona dána povinnost konat ústní jednání o přestupcích. Tím je v podstatě dána i specialita předvolání potencionálních účastníků řízení k tomuto ústnímu jednání a jejich možnost se z toho jednání omluvit (přitom je vždy nutné rozlišit, zda se jedná o omluvu obviněného, jeho právního zástupce, jiného účastníka řízení či svědka). Tento speciální procesní režim přestupkového práva otevírá prostor pro přestupkový orgán, aby v konkrétních případech zvážil, zda omluva splňuje předpoklady tzv. náležité omluvy podle § 74 odst. 1 PřesZ; tzn., zda je omluva řádně odůvodněna a je učiněna s dostatečným časovým předstihem. Těmito důvody mohou být jak důvody rodinné, tak pracovní, nesmí se však jednat o tzv. omluvy prosté, tj. omluvy učiněné bez udání důvodů, či omluvy účelové (viz podrobně rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2012, č. j.: 5 As 112/2011-55).

SŘ v § 59 ani PřesZ v § 74 odst. 1 neříká, jakou formou má být omluva učiněna, proto je možné se omluvit v zásadě jakýmkoliv způsobem – osobně, telefonicky, e-mailem, faxem či jiným způsobem.

Předvolání k ústnímu jednání je činěno zpravidla s dostatečným časovým předstihem. Obviněný, jakož i jiný účastník řízení má tedy dostatečný prostor se předem z tohoto jednání omluvit, přitom zvolit adekvátní formu, která nebude v budoucnu vzbuzovat důvodné pochybnosti o tom, zda omluva byla omluvou náležitou (tzn. řádnou a bezodkladnou) či nikoliv. Učiní-li tak účastník řízení na poslední chvíli prostým telefonátem, aniž by svou nepřítomnost u jednání řádně odůvodnil, musí počítat s možností, že k této omluvě nebude přestupkovým orgánem přihlíženo (je třeba vycházet také z toho, že účastník řízení je poučen o případných právních následcích nenáležité omluvy).

Na druhou stranu, pokud se dodatečně prokáže, že omluva byla učiněna písemně a tato došla přestupkovému orgánu s určitým zpožděním, neboť se zdržela na poště, nebo již byla na úřadě, ale nedoputovala k úřední osobě, která věc vyřizovala, a nepůjde o omluvu opožděnou, opět je na daný problém třeba nahlížet jiným způsobem a již vydané rozhodnutí pro jeho nezákonnost je nezbytné zrušit. Ostatně, jak vyplývá z rozsudku NSS ze dne 14. 5. 2009, č. j.: 7 As 28/2009 – 99, *důležitost důvodu omluvy obviněného z přestupku z neúčasti u ústního jednání je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, také v jakém stádiu řízení byla omluva uplatněna (zda v době zahájení řízení nebo době, kdy se blíží zánik odpovědnosti za přestupek), zda ze spisu nevyplývá obstrukční snaha způsobovat průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za přestupek...přitom, i omluva s určitým časovým odstupem po události, která bránila obviněnému z přestupku v účasti u ústního jednání (např. náhlé onemocnění, úraz*

či hospitalizace), může podle konkrétních okolností splňovat znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu.

Pokud bude omluva obviněného učiněna telefonickou cestou, a to na poslední chvíli před zahájením ústního jednání, podle názoru OVS přestupkový orgán musí zvážit sám, zda omluva je omluvou náležitou (*z hlediska nutné součinnosti obviněného z přestupku, musí správní orgán i při existenci důležitého důvodu zhodnotit i závažnost skutečnosti, pro kterou mu obviněný nedoručil náležitou omluvu* - viz rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2009, č. j.: 7 As 9/2009 – 66). Tvrzené skutečnosti si přestupkový orgán může ověřit např. telefonickým dotazem u lékaře a pořádit o tom úřední záznam do spisu.

Zákonný požadavek náležité omluvy nemůže být obecně naplněn pouze tím, že obviněný kontaktuje správní orgán před zahájením ústního jednání, omluví svou neúčast a sdělí určitý důvod svého nedostavení se, ale také tím, že jím tvrzenou překážku bránící v účasti při ústním jednání řádně doloží (např. potvrzením od lékaře). Z uvedeného však nelze dovodit, že omluva učiněná telefonem musí být sama o sobě také dodatečně podávána v písemné formě, neboť jako omluva v tomto případě, resp. potvrzení této omluvy, postačí už jen doložené potvrzení od lékaře.

Pokud by omluva z ústního jednání v přestupkovém řízení byla podáním ve smyslu SŘ, pak by správní orgán také musel vyzývat „omluvitele“ k odstranění vad podání, což i s ohledem na případné riziko zániku odpovědnosti za přestupek se nejeví jako optimální. Dle názoru OVS je tedy především podstatné, že přestupkový orgán omluvu obdrží (ať už v jakékoliv formě), jestli tuto potvrdí nebo ne, již záleží na jeho správním uvážení. Je jisté, že vždy bude záležet na konkrétních okolnostech, např. kolikrát se již „omluvitel“ z jednání omluvil, v jakém časovém rozmezí, zda nejde z jeho strany o úmyslné protahování věci. Např. pokud by se z ústního jednání omlouval právní zástupce obviněného proto, že nařízené jednání mu koliduje s jiným jednáním u soudu či u jiného správního orgánu, opět je na zvážení správního orgánu, jak k omluvě bude přistupovat, neboť i v posuzovaném případě je nepochybně na zvážení správního orgánu, kdy byla omluva advokáta uplatněna, o kolikátou omluvu se v pořadí jedná, tedy zda jde o první případ či již několikátý (takový přístup by již bylo možné považovat za obstrukční, neboť advokátovi obvykle nic nebrání v tom, aby pověřil substituční plnou mocí k jednání svého kolegu či advokátního koncipienta).

III. Odpovědi na došlé dotazy

1) Dotazy k doručování dle SŘ:

a) Je vložení do domovní schránky podmínkou fikce doručení; jakým způsobem správní orgán provede vyloučení vložení?

Ztotožňuje se Ministerstvo vnitra s názorem NSS, že vložení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo je podmínkou pro aplikaci fikce

doručení (pokud vložení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo správní orgán nevyloučí)?

Pakliže správní orgán má v úmyslu vyloučit vložení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, měl by tak učinit prokazatelným způsobem, třeba záznamem do spisu, aby to ze spisu spolehlivě vyplývalo, anebo toto „vyloučení“ lze vyvodit ze skutečnosti, že správní orgán nevyznačil na obálce písemnosti požadavek na vložení do schránky?

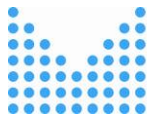
Odpověď (OLG): Vložení doručovaného nevyzvednutého dokumentu po uplynutí úložní lhůty do domovní schránky adresáta nebo na jiné vhodné místo je postup, který následuje až poté, co nastaly podmínky pro fikci doručení, nejedná se tedy o podmínku fikce doručení podle § 24 odst. 1 SŘ. Obecně lze však doporučit, aby byly uložené nevyzvednuté dokumenty po uplynutí úložní lhůty vkládány do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo adresáta. Jedná se však o faktický postup při doručování, vyloučení vložení se tak v praxi provede způsobem podání zásilky obsahující doručovaný dokument provozovateli poštovních služeb. Pokud správní orgán vyloučí vložení doručovaného dokumentu do domovní schránky adresáta nebo na jiné vhodné místo, měl by to s hledem na výše uvedené zejména u významných úkonů (např. rozhodnutí) učinit přezkoumatelným způsobem, tedy aby byl zřejmý důvod takového vyloučení (např. uvést v odůvodnění rozhodnutí).

Dle názoru OVS výše uvedený postup není v rozporu s judikaturou NSS.

b) Obsah termínu „jiné vhodné místo“?

Může být důvodem, pro který správní orgán vyloučí vložení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, skutečnost, že adresát je přihlášen k trvalému pobytu na ohlašovně? Ohlašovny totiž odmítají písemnosti „vkládat“ z důvodu, že v místě doručování nemá adresát domovní schránku a není zde ani jiné vhodné místo. Pokud bychom se ztotožnili se skutečností, že na ohlašovně není „jiné vhodné místo“ pro vložení písemnosti, lze pak tvrdit, že na ohlašovně je „jiné vhodné místo“ pro uložení výzvy a poučení?

Odpověď (OLG): Ustanovení § 23 odst. 4 SŘ používá tento termín ve dvou odlišných souvislostech. V prvním případě jde o místo, kde lze zanechat výzvu k vyzvednutí doručované zásilky a poučení o právních následcích jejího nevyzvednutí. Tato výzva a poučení je pouze informativní dokument, který je chráněn pouze poštovním tajemstvím. Z toho důvodu jej, dle našeho názoru, lze zanechat nejen v domovní schránce nebo jiném obdobném vhodném místě (kam má přístup pouze adresát), ale též například vylepit na dveře bytu nebo vložit pod dveře, tedy předat potřebné informace nezastiženému adresátovi i jiným možným a vhodným způsobem. Nejedná se o porušení poštovního tajemství, neboť se jedná o postup podle SŘ. V případě zanechání doručovaného dokumentu je situace odlišná, neboť tento dokument je chráněn nejen poštovním tajemstvím, ale také Listinou základních práv a svobod garantovaným listovním tajemstvím. Doručovaný nevyzvednutý dokument lze proto zanechat pouze na takovém místě, k němuž má přístup pouze adresát, tedy na místě obdobném domovní schránce.

c) Obálky s červeným pruhem a zmocněnec pro doručování podle § 20 odst. 2 SŘ?

K doručování písemností do vlastních rukou používáme obálky s červeným pruhem. Údajně mají být správně používány obálky s modrým pruhem pro případ, že adresát má zmocněnce k přijímání takových písemností. Domnívám se, že zde došlo k záměně zmocněnce pro doručování podle ustanovení § 20 odst. 2 SŘ a zmocněnce ve smyslu Poštovních podmínek, a proto nadále je správné používat obálky s červeným pruhem a adresovat ji adresátovi anebo jeho zmocněnci pro doručování. Je tento názor správný?

Odpověď (OLG): Obecně lze doporučit používání obálek s modrým pruhem, neboť takovou zásilku by měl doručovatel podle Poštovních podmínek předat nejen adresátovi, ale také osobě oprávněné k převzetí zásilek doručovaných do vlastních rukou. Obálka s červeným pruhem může být předána pouze adresátovi, její užití tak fakticky vylučuje zmocněnce pro přebírání zásilek doručovaných do vlastních rukou podle § 20 odst. 2 SŘ, čímž může být porušena zásada podle § 4 odst. 4 SŘ. Podle § 20 odst. 2 SŘ se zmocnění k přebírání dokumentů doručovaných do vlastních rukou uděluje písemnou plnou mocí s úředně ověřeným podpisem, ověření není třeba, uděluje-li se plná moc před doručujícím orgánem. Takovým zmocněním může být i plná moc udělená v souladu s Poštovními podmínkami.

OVS je toho názoru, že se při doručování písemností v přestupkovém řízení mají vždy používat obálky s modrým pruhem.

d) Komu a jak doručovat v případě, že advokát udělí substituční plnou moc koncipientovi?

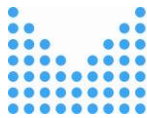
Účastník řízení udělil advokátovi generální plnou moc, ve které zároveň připustil, aby si tento advokát za sebe zvolil substituta. To se také stalo a advokát udělil substituční plnou moc svému koncipientovi, a to ve stejném rozsahu, tedy generální pro celé řízení, kterou koncipienta mimo jiné zmocnil i k přijímání písemností. Mají se tedy doručovat písemnosti ve věci koncipientovi nebo advokátovi? A pokud koncipientovi, tak jakým způsobem, zda písemně (DS koncipient nemá) nebo do DS advokáta?

Odpověď (OLG): V takovém případě je třeba v souladu s § 34 SŘ doručovat koncipientovi na adresu advokátní kanceláře.

2) Neuposlechnutí „vykázání osoby“ podle zákona o PČR jako přestupek

Neuposlechnutí „vykázání osoby“ podle § 21a a násl. zákona o PČR, je kvalifikováno jako přestupek proti veřejnému pořádku. Nebylo by vhodnější jej kvalifikovat jako přestupek podle § 46 odst. 1 PřesZ - porušení jiných povinností stanovených zvláštními právními předpisy?

Odpověď: Ne. V každém případě se jedná o přestupek podle § 47 odst. 1 písm. a) PřesZ. Oprávnění rozhodnout o vykázání ze společného obydlí a zákazu vstupu do něj, podle § 21a a násl. zákona o PČR, je koncipováno jako **oprávnění policisty**.

Tedy, vykonává-li policista své oprávnění, a jeho výzva nebude osobou, vůči níž směřuje akceptována, platí zde speciální skutková podstata přestupku, neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. Ustanovení § 46 odst. 1 PřesZ působí jako „zbytková klausule“ pro případy, nejsou-li v zákoně o přestupcích, či jiných zákonech výslovně za přestupek označeny (viz § 2 odst. 1 PřesZ).

3) Právo na tlumočníka osoby, která se jej dožaduje až v rámci několikátého řízení?

Objevil se případ, kdy obviněný z přestupku žádá o tlumočníka v přestupkovém řízení, namítá příslušnost k národnostní menšině. Správní orgán I. stupně mu nevyhověl s tím, že je mu známo z jiných řízení, že jednacím (český) jazyk ovládá. Lze podobné situace posuzovat jako v případech zvolení nedosažitelného zmocněnce, tedy jako účelové obstrukční jednání?

Odpověď (OLG): Podle § 16 odst. 3 SŘ má právo na tlumočníka každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, v němž se vede řízení, tedy neovládá český jazyk (viz § 16 odst. 1 SŘ). Dle ustáleného výkladu k čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod však toto právo svědčí pouze těm, kteří tlumočníka fakticky potřebují. Pokud se tedy někdo v přestupkovém řízení dožaduje tlumočníka, avšak je zjevné, že český jazyk ovládá (například proto, že již absolvoval několik správních řízení bez pomoci tlumočníka, aniž by bylo nutné řešit nějaké komunikační nesnáze), nemusí mu správní orgán tlumočníka ustanovit.

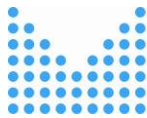
4) Pořizování kopií ze spisu; otázka jejich zpoplatnění

Je možné vykládat § 38 SŘ tak, že správní orgán má nejen povinnost účastníkům řízení a jejich zástupcům umožnit nahlížení do spisu, ale i povinnost jim na žádost kopie zasílat? Pokud ano, lze zasílání kopií zpoplatnit?

Odpověď: Podle § 38 odst. 1 SŘ účastníci řízení a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci.

Podle § 38 odst. 4 SŘ je s právem nahlížet do spisu spojeno též právo na to, aby správní orgán pořídil kopie *spisu nebo jeho části* (na tomto místě je však třeba reflektovat, že pořizování kopií ze spisu není totéž co zasílání kopií ze spisu; obecně řečeno § 38 předpokládá, že účastník řízení přijde na správní orgán a bude se domáhat pořízení kopií ze spisu, uvedené ustanovení však nezakládá povinnost správnímu orgánu zasílat požadované kopie).

Pokud účastník řízení či jeho zástupce požádá správní orgán o pořízení kopie či kopií příslušných listin ze spisu, **správní orgán je povinen tyto kopie účastníkovi řízení či jeho zástupcům poskytnout** (podle Závěru č. 37 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke SŘ ze dne 12. 6. 2006, účastník řízení je podle ustanovení § 38 odst. 4 SŘ dokonce oprávněn požadovat, aby správní orgán pořídil kopii obrazového nebo zvukového záznamu, který je součástí spisu; pouze v případech, kdy bude účastník řízení požadovat pořízení kopie na nosiči, který není

uveden v položce 3 Sazebníku zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, správní orgán ji poskytne, je-li to v jeho technických možnostech“).

Jelikož právo na pořízení kopie spisu nebo jeho části je spojeno s právem nahlížet do spisu, pořízení kopií může být odmítnuto jen z důvodů uvedených v § 38 odst. 6 SŘ.

Otázkou, zda lze zpoplatňovat pořizování kopií ze spisu, o které žádá účastník řízení o přestupku, se Ministerstvo vnitra v minulosti již zabývalo (konkrétně na KD v červnu r. 2010). Pro účastníka řízení v rámci běžícího řízení o přestupku platí osvobození od poplatku vždy. Domníváme se, že by nemělo být zpoplatňováno ani pořizování kopií ze spisu od potenciálních účastníků ve fázi před zahájením řízení, pokud lze v tomto pořizování kopií najít vazbu na budoucí řízení o přestupku. V pravém slova smyslu sice nejde o úkon spojený s řízením o přestupku, neboť toto ještě neběží, ale jsou-li kopie pořizovány budoucími účastníky, např. za účelem přípravy obhajoby, mohlo by jim zpoplatnění kopií v této přípravě neadekvátně bránit. Pokud ale žádná vazba na budoucí přestupkové řízení není dána, pak není dán důvod osvobození.

U osob, které si opatřují kopie ze spisu z důvodu prokázání právního zájmu podle § 38 odst. 2 SŘ (s výjimkou fáze před zahájením řízení v případě osob, které by v zahájeném řízení účastníky byly), podle našeho názoru nejde hovořit o úkonu souvisejícím s řízením o přestupcích. Osvobození od poplatku na tuto kategorii osob podle nás nedopadá.

Pokud je o informace žádáno z titulu svobodného přístupu k informacím podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, pak se zpoplatnění řídí tímto zákonem, resp. zpravidla sazebníkem úhrad za poskytování informací vydaným povinným subjektem (na základě § 5 odst. 1 písm. f) cit. zákona), a to v mezích § 17 odst. 1 cit. zákona.

5) Lze uložit ochranné opatření zabrání věci podle § 18 odst. 1 písm. a) PřesZ v případě odložení věci podle § 66 odst. 2 PřesZ?

Lze uložit ochranné opatření zabrání věci podle § 18 odst. 1 písm. a) PřesZ (věc náleží pachateli, kterého nelze za přestupek stíhat) v případě odložení věci podle § 66 odst. 2 PřesZ (správní orgán může věc odložit, jestliže sankce, kterou lze za přestupek uložit, je bezvýznamná vedle trestu, který byl nebo bude podle očekávání uložen osobě podezřelé z přestupku za jiný čin v trestním řízení)? Jedná se konkrétně o podezřelého (bývalý policista, který už byl postaven mimo službu), kterému při vyšetřování trestného činu vydírání zabavila PČR zbraň, kterou držel v rozporu se zákonem o zbraních a střelivu. Podle očekávání bude této osobě uložen za trestný čin vydírání trest a případná sankce za přestupek se jeví správnímu orgánu jako bezvýznamná vedle očekávaného trestu za spáchaný trestný čin. Co ale se zbraní, která je uložena na PČR a zabrání věci lze uložit pachateli, kterého za přestupek stíhat nelze, ale správní orgán může (ale nemusí) věc odložit?

Odpověď: Domníváme se, že pokud správní orgán nerozhodne o přestupku a neuloží sankci, přičemž dospěje k závěru, že sankce, kterou lze za přestupek uložit je bezvýznamná vedle trestu, který bude podezřelému z přestupku podle očekávání uložen za jiný čin v trestním řízení, tedy věc odloží dle § 66 odst. 2 PřesZ, lze ohledně zabavené zbraně rozhodnout o ochranném opatření zabrání věci ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) PřesZ, a to zejména s ohledem na účel ochranného opatření, tj. v tomto případě bezpečnost osob.

6) Běh lhůt; otázka prekluze

Přestupek se stal v době od 1. 1. 2012 do 30. 6. 2012. Prekluze nastane 1. 1. 2013? Návrhový přestupek se stal od 1. 1. 2012 do 7. 1. 2012. Navrhovatel si přesně nepamatuje den. Lhůta k podání návrhu uplyne 7. 4. 2012?

Odpověď: K prekluzi s datem 1. 1. 2013 by došlo v případě, kdy bychom již zpětně nemohli určit přesný den, kdy byl skutek skutečně spáchán (tzn., bylo by dáno pouze přibližné časové rozmezí, kdy se měl skutek uskutečnit, avšak nebylo by již možné určit konkrétní den spáchání skutku). V takovém případě lze prekluzi vykládat ve prospěch pachatele.

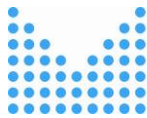
Pokud však půjde o pokračující přestupek (složený z dílčích útoků), prekluze nastane dne 30. 6. 2013, tzn. uplynutím jednoho roku od posledního dílčího útoku (viz usnesení NS sp. zn. 8 Tdo 245/2011).

Ve druhém případě lhůta k podání návrhu skutečně uplyne až dnem 7. 4. 2012, v opačném případě bychom totiž omezili právo navrhovatele podat ve lhůtě 3 měsíců návrh na projednání přestupku.

7) Nepřímé pachatelství

Je v rámci rozhodování o přestupcích přípustný institut tzv. „nepřímého pachatelství“, tzn., že pachatelem je i ten, kdo úmyslně užije ke spáchání přestupku jinou osobu jako „živý nástroj“?

Odpověď: Institut nepřímého pachatele není v PřesZ upraven, tak jak je tomu v § 22 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“). V přestupkovém právu sice lze analogicky postupovat podle doktríny a judikatury z oblasti trestního práva hmotného, avšak dle rozsudku NSS ze dne 16. 4. 2008, č. j.: 1 As 27/2008-67: „*Použití analogie ve správním trestání je přípustné, a to v omezeném rozsahu, pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázku vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem*“. Jelikož nepřímé pachatelství je institutem jdoucím v neprospěch účastníka řízení (možného pachatele), s ohledem na právě uvedené lze jeho aplikaci v přestupkovém právu vyloučit.

8) Jak naložit s důvodným odvoláním do výroku rozhodnutí o náhradě škody v případě, kdy řízení o přestupku bylo zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. c) PřesZ?

Poškozený se odvolá do výroku, kterým byl odkázán se svým nárokem na náhradu škody k soudu, což souvisí s tím, že řízení o přestupku bylo zastaveno dle § 76 odst. 1 písm. c) PřesZ. Odvolací orgán však v průběhu odvolacího řízení zjistil, že řízení v meritu věci nemělo být zastaveno a náhrada škody měla být poškozenému přiznána. Jak tedy rozhodnout o odvolání do výroku o škodě, které je de facto důvodné? Musí odvolací orgán nejprve v odvolacím řízení zrušit výrok o škodě a v tomto bodě věc vrátit správnímu orgánu I. stupně a následně v přezkumném řízení zrušit a vrátit mu i rozhodnutí v meritu věci nebo může v odvolacím řízení vyvolaném poškozeným zrušit oba výroky najednou s odůvodněním, že v tomto případě povaha věci neumožňuje, aby jednotlivé výroky nabyly samostatně právní moci?

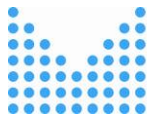
Odpověď: Máme za to, že v tomto případě je třeba rozhodnout samostatně o odvolání do výroku o náhradě škody, tedy pokud je odvolání poškozeného důvodné, rozhodnutí ve výroku o náhradě škody zrušit a věc vrátit k novému projednání. Pokud odvolací správní orgán zjistí, že výrok o zastavení řízení je nezákonný, vzhledem k tomu, že proti tomuto výroku nebylo podáno odvolání a tento již nabyl právní moci, měla by být pravomocná část rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušena ve (zkráceném) přezkumném řízení a věc vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

V rámci diskuse, která se rozvinula po přednesení odpovědi na tento dotaz, bylo účastníky KD navrženo další řešení problému: nejprve rozhodnout o podaném odvolání tak, že toto odvolací správní orgán zamítne (neboť správní orgán prvního stupně v zásadě neměl jinou možnost jak rozhodnout o nároku na náhradu škody, pokud řízení zastavil) a pravomocné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potom jako celek zrušit pro jeho nezákonnost v přezkumném řízení a věc vrátit správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Dle názoru Ministerstva vnitra toto řešení by přicházelo v úvahu jen v případě, pokud by podané odvolání nebylo shledáno jako důvodné. Jelikož v předestřené případě bylo odvolání shledáno jako důvodné, je Ministerstvo vnitra toho názoru, že v takovém případě by odvolací správní orgán odvolání de lege zamítnout neměl. V opačném případě by se totiž mohlo jednat o účelový výklad zákona.

Nad rámec výše uvedeného podotýkáme, že se shora uvedeným problémem Ministerstvo vnitra podrobně zabývalo na KD dne 13. 12. 2011, kdy ihned v úvodu tohoto KD byly nastíněny různé situace, které mohou v případě odvolání poškozeného nastat a také způsoby, jak tyto situace řešit.

9) Přestupek krivého vysvětlení - § 47a PřesZ?

PČR zahájila úkony trestního řízení ve věci přečinu nedovolené výroby a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 TZ. V rámci něj požadovala podle § 158 odst. 3 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb.,

o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TŘ“), vysvětlení od osoby, která měla od podezřelého z přečinu nakupovat tyto látky a konzumovat je. Tato odmítla uvést, od koho tyto látky nakupuje s odkazem, že se jedná o kamarády, které udávat nebude. Jejich totožnost nesdělil ani po poučení o možnosti uložení pokuty podle § 66 TŘ. PČR, aniž by využila svého oprávnění k uložení pokuty, věc postoupila správnímu orgánu jako přestupek podle § 47a odst. 1 PřesZ. Může se jednat o tento přestupek, aniž si policie vynutila možnost výpovědi uložení pořádkové pokuty? Může tato věc kolidovat i se zásadou sebeobviňování, když na jedné straně je konzument sám pachatel přečinu a na druhé straně ten, kdo mu tyto látky poskytl?

Odpověď: Důvody proč PČR nevyžila svého oprávnění k uložení pokuty podle § 66 TŘ nepřísluší správnímu orgánu posuzovat. Pokud jde o přestupek dle § 47a PřesZ, musí správní orgán v řízení o přestupku prokázat, zda byla naplněna skutková podstata přestupku. Skutečnost, zda přestupce zamlčel okolnosti, které mají podstatný význam pro rozhodnutí lze od PČR zjistit s využitím ustanovení § 59 PřesZ.

10) Identifikace policisty při ústním jednání

Při ústním jednání policista, který byl předvolán jako svědek, odmítl předložit občanský průkaz a dal předsedovi KPP pro identifikaci pouze služební průkaz s odůvodněním, že nechce, aby obviněný znal jeho osobní údaje.

Odpověď: SŘ v § 18 odst. 2 hovoří o údajích umožňujících identifikaci přítomných osob. SŘ následně stanoví, že údaji umožňujícími identifikaci fyzické osoby se rozumějí jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jiný údaj podle zvláštního zákona.

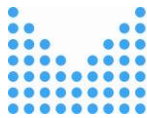
Podle § 12 zákona o PČR slouží služební průkaz k prokázání příslušnosti osoby k PČR.

Při ústním jednání by měl každý svědek prokázat svou totožnost, k čemuž služební průkaz neslouží, a v protokolu pak svědka jednoznačně identifikovat, nejlépe jménem, příjmením, datem narození a místem trvalého pobytu, přesto však nebude vadou řízení, pokud v protokolu z ústního jednání bude uvedeno ke jménu policisty číslo jeho služebního průkazu, a další osobní údaje uvedeny nebudou. Policista jako svědek vypovídá v důsledku své pracovní činnosti, která ho k určité míře zachování osobního soukromí opravňuje.

11) Dotaz k postupu dle § 12 SŘ

Dojde-li oznámení o podezření ze spáchání přestupku správnímu orgánu od PČR a zjistí-li správní orgán, že není příslušný, postupuje věc příslušnému správnímu orgánu podle § 12 SŘ usnesením?

Odpověď: Ne, usnesením věc postupuje správní orgán, který není příslušný (věcně nebo místně) jen v případě, obdrží-li podání (§ 37 SŘ) od fyzické nebo právnické

osoby. Zachází s ním jako s podnětem (§ 42 SŘ) k případnému zahájení řízení z moci úřední. Jde tedy o subjekty stojící vně veřejné či státní správy.

Pokud oznámení o přestupku obdrží správní orgán od jiného správního orgánu, PČR, orgánu činného v trestním řízení apod., jde pouze o podnět podle § 42 SŘ, jehož postoupení se již neprovádí usnesením. Přitom je však nezbytné rozlišovat, kdo dal „úplně první“ podání či podnět; je-li prvním impulzem podání (§ 37 SŘ - podání) a následně se již jen „postupuje“ mezi správními orgány (např. postoupení podle § 12 a § 11 odst. 2 SŘ s odkazem na § 55 odst. 3 PřesZ), je nezbytné zachovat formu usnesení, a naopak.

12) Zastavení řízení dle § 66 odst. 2 SŘ

Řízení o přestupku bylo zahájeno z moci úřední. Dodatečně vyšlo najevo, že se jedná o návrhový přestupek. V řízení lze pokračovat, pokud postižená osoba podá návrh, jinak je nutno řízení zastavit. Doposud bylo zastavení řízení prováděno dle § 66 odst. 2 SŘ. Dle rozsudku NSS č. j.: As 30/2011-93 z 28. 7. 2011 to však již nelze. Podle jakého ust. má správní orgán řízení zastavit?

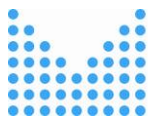
Odpověď: Podle našeho názoru rozsudek NSS č. j.: As 30/2011-93 na tento případ aplikovat nelze (jednalo se totiž o problematiku stavebního zákona, kdy bylo vyžadováno, aby byly splněny kumulativně dvě podmínky, že v řízení nelze pokračovat s právními zástupci a současně důvod řízení odpadl).

V uvedeném případě je nezbytné i nadále řízení zastavovat dle § 66 odst. 2 SŘ, neboť zanikla věc, již se řízení týká.

13) Správní delikt dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“)

Odbor MÚ pověřený radou obce vydal příkaz dle § 150 SŘ a uložil pokutu podle § 58 zákona o obcích. Podstatou deliktu byl zábor veřejného prostranství. Právnícká osoba podala proti příkazu odpor. V průběhu dalšího řízení dospěl odbor k závěru, že se nejedná o zábor veřejného prostranství, ale mohlo by se jednat o správní delikt podle zvláštního zákona, k jehož projednání je příslušný jiný odbor. Jak dále postupovat? Lze řízení předat k dokončení podle zvláštního právního předpisu jinému odboru? Nebo je nutné řízení podle § 58 zákona o obcích ukončit a jiným odborem zahájit řízení o deliktu podle zvláštního právního předpisu? Nastane v tomto případě překážka věci rozhodnuté?

Odpověď: Dojde-li k překvalifikaci jednání právnícké osoby ze správního deliktu podle zákona o obcích na správní delikt podle jiného právního předpisu, bude nezbytné postoupit tuto věc věcně příslušnému odboru, protože se již nebude jednat o správní delikt patřící do samostatné působnosti obce, ale bude se jednat o výkon působnosti přenesené. K výkonu této působnosti již není příslušná rada a tím pádem nemůže svěřit výkon této působnosti příslušnému odboru. V daném případě ustanovení § 132 SŘ nelze použít. V případě postoupení k překážce věci rozhodnuté již nedojde.

14) Výklad § 49 odst. 1 písm. b) PřesZ

Již v minulosti docházelo k různorodému výkladu pojmu ublížení na zdraví dle § 49 odst. 1 písm. b) PřesZ. Závěr z KD Ministerstva vnitra ze dne 9. 12. 2009 zněl, že takové ublížení na zdraví musí být závažnější než ublížení drobné (viz § 49 odst. 1 písm. c) PřesZ). Přesto se objevují názory, že za ublížení na zdraví je považována jakákoliv újma i drobná.

Odpověď: Ministerstvo vnitra se zavázalo seznámit v rámci své metodické činnosti krajské úřady se stanoviskem Veřejného ochránce práv, kdy stanovisko bylo přílohou minulého KD. V tomto stanovisku se Veřejný ochránce práv mimo jiné vyjadřuje k výkladu pojmu ublížení na zdraví (§ 49 odst. 1 písm. b) PřesZ) a k pojmu drobné ublížení na zdraví (§ 49 odst. 1 písm. c) PřesZ), kdy podle Veřejného ochránce práv v případě ublížení na zdraví z nedbalosti stačí jakékoliv poranění k naplnění skutkové podstaty, neboť jinak by ve skutkové podstatě přestupku ublížení na zdraví z nedbalosti lze postihnout pouze jednání s následky, které odpovídají trestnému činu ublížení na zdraví dle ustanovení § 122 odst. 1 TZ.

Ministerstvo vnitra nadále trvá na svém již dříve uvedeném stanovisku, že je třeba rozlišit pojem ublížení na zdraví a drobné ublížení na zdraví. (viz KD z 9. 12. 2009). V důvodové zprávě k PřesZ je uvedeno, že podle § 49 odst. 1 písm. b) PřesZ bude jako přestupek postihováno nedbalostní ublížení na zdraví, které je dosud postihováno jako trestný čin podle § 223 odst. 1 původního trestního zákona. Jako trestný čin má být napříště postihováno ublížení na zdraví z nedbalosti, jen dojde-li k němu porušením důležité povinnosti. Pokud jde o úmyslné drobné ublížení na zdraví, bude postihováno jako jedna z forem hrubého jednání uvedených v odst. 1 písm. c).

Současné znění skutkové podstaty odpovídajícího trestného činu přitom i nadále uvádí v § 148 TZ, že ublížení na zdraví z nedbalosti se dopustí ten, kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví tím, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

Z výše uvedeného dle našeho názoru vyplývá, že i nadále je nutné u skutkové podstaty přestupku ublížení na zdraví z nedbalosti způsobit poranění, které není jen drobné. U přestupku drobného ublížení na zdraví je i nadále jedním ze znaků přestupku úmysl. Nedbalostní ublížení na zdraví, kdy následkem je pouze drobné ublížení na zdraví, pro absenci nebezpečnosti pro společnost nelze považovat za přestupek.

IV. Relevantní judikatura pro přestupkové řízení

- 1) Rozsudek NSS ze dne 8. 8. 2012, č. j.: **7 AS 4/2012 - 32** - obstrukční jednání, alternativní předvolání; povinnost mlčenlivosti policisty – svědka
- 2) Rozsudek NSS ze dne 15. 8. 2012, č. j.: **1 As 49/2012 - 33** - pokračující přestupek, přetržení pokračování v přestupku

- 3) Rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2012, č. j.: **2 As 2/2012 - 26** - okamžik doručení rozhodnutí, je-li doručováno zmocněnci i účastníkovi-zmocniteli
- 4) Rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2012, č. j.: **9 As 114/2011 - 58** - lhůta pro zahájení přestupkového řízení je lhůtou pořádkovou
- 5) Rozsudek NSS ze dne 4. 10. 2012, č. j.: **7 Afs 18/2012 - 27** - pokud bylo nesprávně doručováno poštou, místo do DS, a adresát by dopis nepřevzal, fikce doručení se neuplatní

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

Přílohy:

- 1) Stanovisko Ministerstva vnitra k realizaci práva shromažďovacího na pozemních komunikacích
- 2) Rozsudek NSS ze dne 30.10.2012, č.j.: 2 As 104/2012 – 35